

[Tove Lindbo Larsen.]

banebrydende for en nytænkning hos alle, at forbrugeren skal accepteres som den ene part i en lang række sager. Det er ubegribeligt, at det ikke er lykkedes at bryde stærkere igennem for forbrugerne noget før, da vi jo i realiteten alle er forbrugere. Men med dette er den indstilling formentlig ændret, og det vil jeg glæde mig over.

Hovedlinjerne i levnedsmiddellovgivningen ser jeg som 5 punkter:

- 1) Den administrative ordning.
- 2) Tilsætningsstofferne, såvel de ønskede som de uønskede.
- 3) Deklaration på levnedsmidler.
- 4) De hygiejniske forhold.
- 5) Kontrolleringen.

Rækkefølgen er ikke en rækkefølge efter betydning, men blot en oprensning af disse områder.

Den administrative ordning har jeg netop kommenteret, og jeg tror, det er i orden, at det, der vender ud mod de respektive erhverv, henhører under landbrugs- og fiskeriministeriet, mens det, der vender ud mod forbrugerne, henhører under en særlig afdeling under ministeren for forureningsbekæmpelse. At vi tillige får skabt en forenkling, mener jeg er rigtigt, og det må anses som et absolut krav. Jeg stiller store forventninger til det udvalg, der skal gennemgå de eksisterende love og regler.

Vedrørende det andet punkt, jeg omtalte, tilsætningsstofferne, må vise det i to hovedafsnit. For det første de såkaldte kemikalier. For det andet de ernæringsmæssigt ønskelige tilsætningsstoffer.

At det ikke drejer sig om nogle enkelte stoffer, der tilsættes levnedsmidlerne, kan jeg vist bedst belyse ved kort at nævne en dagskost, der er bragt i Ugeskrift for Læger for nogen tid siden:

Spiser man morgenmad komplet, får man franskbrød med benzoylperoxid og bromat, smør med pesticidrester, antibiotikarester, æg med kviksølv og lindan, marmelade med farve, benzoesyre, aromastoffer og minimum 50 pct. sukker samt smøreost med emulgeringsmidler og perborat.

Til frokost kan man spise rugbrød med propionsyre, margarine med farve, anti-oxidanter og konserveringsmidler, marineret sild med hexamethylentetramin,

spegepølse med nitrit, gulerødder med petroleumssmag, endrin og aldrin, salt med anticaking midler, sodavand med roer, farve og aromastoffer, mayonnaisesalat med farve, bakterier, emulgatorer, anti-oxidanter, aromastoffer og emballagerester.

Og forestiller man sig, aftensmaden står på hamburgerryg, får man polyfosfat, nitrit, antibiotika- og pesticidrester. Døsekartoflerne indeholder sulfit, vinen svovldioxid og appelsinen til dessert diphenyl eller orthophenylphenol.

Selv om det måske nok er lidt overdrejet, så må man nok sige, at der kan være grund til at få styr på alle disse stoffer. Man kunne have lyst til at tilføje et: velbekomme!

Det er vigtigt for os at få klare bestemmelser om, hvad der må anvendes, og hvor meget det kan forsvares at man anvender. Der findes nogle hovedgrupper af tilsætningsstoffer, og jeg skal kort nævne dem: konserveringsmidler, emulgeringsmidler, stabilisatorer, farvestoffer og aromastoffer. Man kunne godt nævne flere, men her er en række af dem. Jeg mener, det er rigtigt, at vi laver nogle moderniserede positivlister, så det er lettere for fabrikanterne at vide, hvad man må, således at vedkommende også kan deklarere sin vare med det. I Sverige udarbejder man en levnedsmiddelbog, der årligt revideres. Det er værd at overveje, om vi skulle indføre noget tilsvarende i Danmark.

Man har søgt at lave nogle internationale regler på området, men det er dog ikke lykkedes at få dem anvendt overalt, hvilket nok heller ikke er hensigtsmæssigt, da forholdene er så forskellige — man kan blot tænke på lande som Grønland og Italien. Der findes imidlertid fællesmarkedsbestemmelser om farvestoffer, konserveringsmidler, antioxydanter og overfladebehandling af citrusfrugter. Det må vi tage hensyn til i vore fremtidige regler, ligesom vi også skal kende vores begrænsning på området. Her tænker jeg på de anvendte mængder. Jeg ved godt, at mange anvender de såkaldte ADI-lister — acceptable daglige indtagelser — men som hovedregel mener jeg at man må bruge denne „ikke at tilsætte mere end højst nødvendigt“, da kombinationen af alle disse stoffer også kan reagere på forskellig måde.

Jeg kan lige indskyde, at Norge fra ja-